

CLOWNER UTAN GRÄNSER

Barnkonventionen och nya strategin

www.asaekman.com

asaekman

Förra gången snackade vi om

- Barn som nutiden
- Varför vi har en konvention för barn
- Om barns livsvillkor
- Barnperspektiv, barnets perspektiv och barnrättsperspektiv
- Ni gjorde övningen rättighetsläget
- Superkorts snabbt om att barnkonventionen är lag
- Barnsynen och hur den påverkar typ allt
- Rätten till lek, vila, fritid, konst och kultur
- Förutsättningar för artikel 31
- Minikort om artikel 12

asaekman

DUBBELT OSYNLIGGJORT
DUBBELT FÖRMINSKAT
DUBBELT OPRIORITERAT

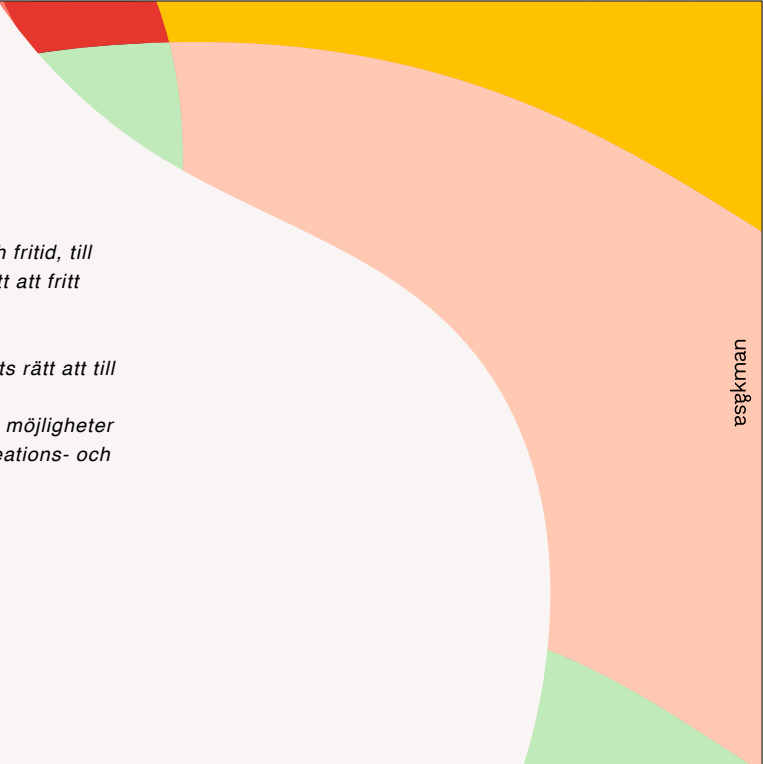
esgåkman

Barnets perspektiv

Barnperspektiv

Barnrätts-
perspektiv

esgåkman

"Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet".

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 31

esgåkman

Till fullo delta

- Att ha tillgång
Barnet ska ges tillfällen att uppleva kulturellt och konstnärligt liv och lära sig om ett brett spektrum av olika uttrycksformer
- Att delta
Barnet ska garanteras konkreta tillfällen att uttrycka sig fritt, kommunicera, agera och ägna sig åt kreativa aktiviteter för att fullt utveckla sin person.
- Att bidra
Barnet ska själv kunna bidra till andliga, materiella, intellektuella och emotionella uttryck inom kulturen och konsten för att därigenom främja utvecklingen och förvandlingen av samhället barnet tillhör.

(CRC/C/GC/17)

esgåkman

Barns tillgång till kulturella och konstnärliga aktiviteter begränsas ofta av ett antal faktorer:

- bland annat brist på stöd från föräldrarna
- kostnader för att delta i aktiviteter
- brist på transportmöjligheter
- att många utställningar, pjäser och evenemang riktar sig till vuxna
- att barn inte engageras i innehållet och utformningen av utbudet, var det äger rum och i vilken form det erbjuds.

(CRC/C/GC/17)

esgkman

"Kommittén stöder uppfattningen att det är genom kulturellt och konstnärligt liv som barn och deras intressegemenskaper uttrycker sin specifika identitet och den mening de tillmäter livet samt bygger sin världsåskådning som representerar deras möte med externa krafter som påverkar deras liv"

(CRC/C/GC/17)

esgkman

”Det behövs en ökad betoning på att skapa platser som stimulerar kreativitet. De som driver konst- och kulturetablissemang bör se längre än till de fysiska rummen och fundera över hur deras program speglar och svarar mot det kulturella livet hos samhället de representerar. Barns deltagande i konsterna kräver en hållning med större fokus på barn, som inbegriper beställningar och visningar av barns verk och som också engagerar barn i den struktur och de program som erbjuds. Sådant engagemang i barndomen kan stimulera till ett livslångt kulturintresse”

(CRC/C/GC/17)

esgkman

Förutsättningar för artikel 31

- Frihet från stress
- Frihet från socialt utanförskap, fördomar och diskriminering
- En säker miljö fri från social skada och våld
- En miljö som är tillräckligt fri från avfall, föroreningar, trafik och andra fysiska faror för att kunna röra sig fritt och tryggt i den närmsta omgivningen
- Tillräcklig vila
- Fritid, helt fri från andra kvar
- Lättillgängliga utrymmen och tid för lek som är fri från vuxnas kontroll och ledning
- Möjligheter att uppleva, samspela och leka i naturens och djurens värld
- Möjligheter att investera i sitt eget utrymme och sin egen tid för att skapa och omvandla sin egen värld med hjälp av fantasin och språket
- Möjligheter att utforska och förstå sitt samhälles kulturella och konstnärliga arv, och delta i, skapa och forma det
- Erkännande från föräldrar, lärare och samhället som helhet av värdet och legitimiteten av artikel 31

(CRC/C/GC/17)

esgkman

Vad kan ni påverka?

- Vilka av dom förutsättningarna ingår i ert uppdrag att arbeta med?
- Vilka kan ni påverka andra aktörer att arbeta mer med?

FN:s kommitté för barnets rättigheter

Kommittén påminner om sin allmänna kommentar nr 17 (2013) om barnets rätt till vila, fritid, lek och rekreation samt till det kulturella och konstnärliga livet och rekommenderar att konventionsstaten gör följande:

- (a) Säkerställer att flickor, barn med funktionsnedsättning, asylsökande och migrerande barn, socioekonomiskt missgynnade barn och barn som bor på landsbygden har möjlighet att på ett säkert och tillgängligt sätt delta i idrotts-, rekreations- och fritidsaktiviteter, samt i kulturell och konstnärlig verksamhet.
- (b) Skärper åtgärderna för att bekämpa segregation, övergrepp och trakasserier inom idrotten, skyndsamt utreder alla rapporter om övergrepp eller trakasserier, och säkerställer att Riksidrottsförbundets arbete på området har tillräckligt med resurser och genomförs i alla distrikt och kommuner.
- (c) Låter barn delta fullt ut i planering, utformning och tillsyn av genomförandet av politik och program som rör fritid, lek, rekreation och det kulturella och konstnärliga livet.

(CRC/C/SWE/CO/6-7)

VÅR SYN PÅ DEN BARNET ÄR AVGÖRANDE FÖR OM BARN KAN ANVÄNDA SIG AV SINA RÄTTIGHETER ELLER INTE

Hur benämner ni barn och unga? Hur pratar ni om barnsyn? Hur kommer barnsynen fram i styrdokument, planering, aktiviteter, genomförande och utvärdering?

Det finns ju lite olika formuleringar om barn och synen på barn?

- I vilka sammanhang diskuterar vi synen på barn och unga?
- I vilka sammanhang blir det extra viktigt att vi som vuxna funderar på vår syn på barn och unga, och kring vår makt?
- Formuleringarna vi har, om vår syn på barn, synkar dom med varandra?
- Hur kommer barnsynen till uttryck i planer, avtal, aktiviteter, program, kommunikationen osv?
- Hur förs den vidare till partners, artister, volontärer, nyanställda?
- Hur levandegör vi den i mötet med barnet?
- Hur synkar den med barnkonventionens barnsyn?

Vad säger det här om Clowner utan gränsers syn på barn? (Från förra strategin)

En fredlig och inkluderande morgondag förutsätter att dagens barn växer upp till välmående och empatiska vuxna. Därför tar vi skratt, lek och kreativitet till barn i extrem utsatthet. Så att de får verktyg, mod och hopp för att bli förändringsaktörer som kan skapa en positiv framtid.

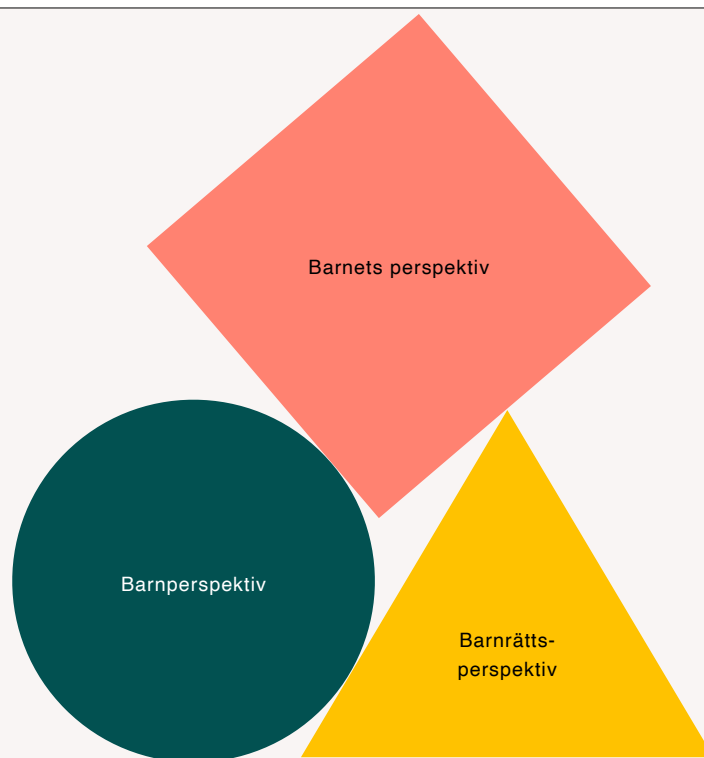
Med skratt, lek och fantasi öppnar vi barns sinnen, ger dem självkänsla, gemenskap och hopp. (Hopp är inte tilltron till att allt blir bra – utan tilltron till att kampen är meningsfull).

På så vis byggs välmående individer (och kollektiv) som kan leda en positiv samhällsförändring i framtiden (för att de har fantasi nog att tänka stort, hopp om att det är värt och självkänsla nog att de kan genomföra det).

Hur kan vi få in barnkonventionen i nya strategin? Vilka steg behöver vi ta för att komma dit?

Nya strategin?

- Hur får vi med alla perspektiven?
- Hur kan/bör/vill vi att fördelningen mellan perspektiven ska va?

esgåkman

Strategin utifrån ett barnrättsperspektiv

2, 3, 6, 12
(4, 42, 19)
+

Artiklarna ni valde förra gången
med fokus på 31

esgåkman

Strategin utifrån ett barnrättsperspektiv

(Exempel på frågor att navigera kring, i ett övergripande perspektiv)

- Vilka barn är det vi ska nå? Vilka barn står längst ifrån sina rättigheter, och hur vet vi det?
- Vad är barnets bästa strategi?
- Helhetsperspektivet och samverkan för att barnet ska nå sin fulla potential?
- Hur lyssnar vi på och involverar barn i arbetet med strategin och i genomförandet av den (plus utvärdering? Barnsynen i strategin?)
- Resurserna till fullo för genomförandet? Integrering av barnrättsperspektivet i alla delar? Ansvar för genomförandet? Målen?
- Kunskapen om rättigheterna som grund och hur får barn och vuxna kunskap om sina rättigheter i mötet med oss?
- Hur säkrar vi att barn skyddas från våld, att barn är trygga och säkra i våra verksamheter?
- Hur ser vi till att till fullo delta genomstrar strategin, hur ska balansen/fördelningen/trappan se ut?

askman
eså

"Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.

Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro"

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 2

askman
eså

Artikel 2 i praktiken handlar exempelvis om

- Att ha koll på hur barn har det, ha kunskap om barns levnadsvillkor
- Att ha koll på konventionens diskrimineringsgrunder
- Att ha koll på främjande och begränsande normer
- Att ha koll på representation i olika former och format
- Att ha koll på att va välkommen och känna sig välkommen är olika saker
- Att ha koll på vilka som deltar och vilka som inte deltar
- Att ha koll på vilka hinder som finns för barn att använda sig av rättigheterna
- Att ha koll på vilka hinder barn själva upplever
- Att minimera eller undanröja dom hindren

Artikel 2 - Vilka barn ska va i fokus för strategin och varför?

Barn i utsatthet, barn i utsatta situationer, samhällen drabbade av i krig, konflikt och andra kriser, människor i extrem utsatthet

- Vad vet vi om barnen vi möter idag? Och dom vi inte möter? Varför möter vi inte dom?
- Hur väljer vi länder, områden, barn att möta?
- Vilken kunskap om barns levnadsvillkor ligger till grund för beslut om dom barn vi möter?

"Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa"

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 3.1

Artikel 3 i praktiken handlar exempelvis om

- Att ha koll på vilka krav konventionen ställer på en prövning av barnets bästa
- Att ha rutiner, riktlinjer eller stöd för att systematiskt göra barnkonsekvensanalyser och prövningar av barnets bästa
- Att ha strukturer för att ta omhand och följa upp analyserna och prövningarna
- Att ha regelbunden utbildning för anställda om kraven artikel 3 ställer.
- Att säkerställa att analyser och prövningar görs
- Att titta på analyserna och prövningarna i efterhand, hur tungt får barnets bästa väga

Artikel 3 - vad är barnets bästa strategi?

- Vilken lagstiftning reglerar det vi ska kolla på och vad säger den?
- Var har vi för mål, prioriteringar, riktlinjer eller styrdokument vi behöver titta på och inkludera?
- Hur ser praxis ut? Hos oss, nationellt?
- Vad säger aktuell forskning, teorier eller statistik?
- Vilka rättigheter berörs och vilka krav ställer dom på oss?
- Vad säger barnet eller barnen om situationen?
- Vad säger nätverket kring barnet eller barnen om situationen?

Artikel 3 - vad är barnets bästa strategi?

Rättigheter som är särskilt viktiga att hålla koll på

- barnets rätt att göra sin röst hörd och få sin åsikt beaktad
- barnets rätt till sin identitet
- barnets rätt till familj och upprätthållande av nära relationer
- barnets rätt till trygghet och skydd
- barnets rätt till icke-diskriminering och utsatthet
- barnets rätt till bästa uppnåeliga hälsa
- barnets rätt till utbildning

”Det går inte att tillämpa artikel 3.1 korrekt om kraven i artikel 12 inte uppfylls. Artikel 3.1 stärker också funktionaliteten i artikel 12 genom att främja barns grundläggande roll i alla beslut som påverkar deras liv”

(CRC/GC/14)

Artikel 6 i praktiken handlar exempelvis om

- Att säkerställa att det är helhetsperspektivet på barnet som är i fokus
- Att arbeta hälsofrämjande och förebygga självskada och suicid
- Att möjliggöra för barn att drömma och ha hopp om framtiden
- Att hitta strukturer och arbetsätt som möjliggör samverkan där helhetsperspektivet är i fokus
- Att möjliggöra samverkan

Artikel 6 - Hur kommer helhetssynen fram?

- Hur synliggör vi helhetsperspektivet på barnet?
- I vilka sammanhang pratar vi om psykosocialt stöd, lek, drömmar, skratt, konst, kultur osv? När använder vi vad och hur påverkar det helhetssynen på barnet och barnet situation?
- Att nå sin fulla potential, vad innebär det i mötet med organisationen och hur syns det i strategin?
- Hur har barns glädje, hopp och drömmar präglat framtagandet av strategin?
- På vilket sätt kommer barns glädje, hopp och drömmar till uttryck i strategin?

"Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler".

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 12

Artikel 12 i praktiken handlar exempelvis om

- Att ha koll på hur barn har det, om förutsättningarna att delta
- Att systematiskt fixa utbildning för vuxna om barnets rätt att göra sin röst hörd och få sin åsikt beaktad
- Att berätta för barn att dom har rättigheten och hur dom ska göra för att använda sig av den
- Att berätta för barn hur den rättigheten kan användas specifikt i verksamheten
- Att fixa forum där barn kan möta och fråga, samtala och ge idéer till beslutsfattare
- Att ha strukturer där vuxna inhämtar barns kunskaper i vardagen, i planering, beslut, genomförande och uppföljning
- Att hitta sätt för att stötta barns egen organisering
- Att skapa strukturer för barns möjlighet att föra fram sina klagomål (och jubel)
- Att prata om vuxnas bemötande gentemot barn
- Att prata om, uppdatera (och kanske formulera) organisationens barnsyn

Artikel 12 - Av, med, för barn i strategin?

- Vad säger barn om att vara barn?
- Hur använder vi barns egna kunskaper, erfarenheter och idéer i framtagandet, genomförandet och utvärderingen av strategin?
- Hur kan barnets röst tydliggöras och synliggöras i strategin?
- Vad är det vi skulle vilja veta av barn?

"Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa åtgärder och andra åtgärder för att genomföra de rättigheter som erkänns i denna konvention. I fråga om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska konventionsstaterna till fullo utnyttja sina tillgängliga resurser för att vidta sådana åtgärder. Vid behov ska sådana åtgärder vidtas inom ramen för det internationella samarbetet"

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 4

Artikel 4 i praktiken handlar exempelvis om

- Att arbeta in barnrättsperspektivet i styrdokument, mål, strategier osv
- Att utse en funktion, person, arbetsgrupp, styrgrupp, nätverk eller liknande att stödja och driva på barnrättsarbetet
- Att ha strukturer för att analysera styrdokument, beslut och verksamheter utifrån ett barnrättsperspektiv
- Att titta på budgeten, fördelning av resurser och prioriteringar bland annat
- Att ha strukturer för att göra prövningar av barnets bästa/
barnkonsekvensanalyser
- Att se till att alla har koll på bk utifrån sina roller, ha strukturer för kompetensutveckling & erfarenhetsutbyte
- Att kolla på utvärdering och uppföljning, vem granskar och vart vänder barnen sig när rättigheterna kränks?

Artikel 4 - Vad är målsättningen i strategin, om vi tänker oss utifrån barnrättsperspektivet?

- Vad ger mest effekt för barn? Vad ger mest effekt för barnets tillgång till och möjligheter att använda sig av rättigheterna?
- Planering kontra uppföljningen?
- Hur ser våra mål ut, indikatorer, mått?
- Påverkan, inverkan på barn?
- Direkt, indirekt?

Framgångsfaktorer för barnrättsarbetet (Dom har båda glömt barnen!!)

enligt Barnombudsmannen

- ledningens stöd, engagemang och mandat
- arbeta in perspektivet i centrala styrdokument
- utbildning och information
- ekonomiska och personella resurser
- utgå från befintliga arbetsprocesser
- dialog och erfarenhetsöverföring
- uppföljning och utvärdering

enligt Sveriges kommuner & regioner

- beslut i fullmäktige
- skrivningar om rättigheter i styrdokument
- krav på återrapportering till politiska nivå
- kartlägg kunskapsnivå
- besluta om en samordningsfunktion
- tillsätt en arbetsgrupp till samordningsfunktionen
- förankra arbetet i hela organisationen
- genomför aktiviteter på olika nivåer
- be om handledning & stöd

"Konventionsstaterna åtar sig att genom lämpliga och aktiva åtgärder göra konventionens bestämmelser och principer allmänt kända bland såväl vuxna som barn.

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 42

Artikel 42 i praktiken handlar exempelvis om

- Att utbilda barn om sina rättigheter
- Att utbilda vuxna om sina skyldigheter
- Att barn vet om vilka rättigheter dom har i mötet med organisationen och verksamheten
- Att barn vet var dom ska vända sig om rättigheterna kränks

Artikel 42 - Vilken roll har vi och kunskapen om rättigheterna i strategin?

- Hur kan vi tydliggöra rättigheterna det handlar om?
- Hur kan vi säkra att barn får kunskaper om sina rättigheter generellt och i mötet med oss?
- Hur ser vi på vår roll som kunskapsförmedlare om barns rättigheter?

"Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet.

Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter för kulturell och konstnärlig verksamhet samt för rekreations- och fritidsverksamhet".

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 31

Artikel 31 - Hur bygger vi in förutsättningar och balansen med att fritt delta?

- Balansen eller fördelningen i strategin? Att ha tillgång, att delta, att bidra?
- Förutsättningarna för artikeln, vilka ingår i vårt uppdrag? Hur jobbar vi med dom?
- Vika andra aktörer behöver vi peta på, påverka för att skapa dom bästa förutsättningarna för barn att få tillgång till och använda sig av rätten till lek, kultur och konst?

Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns, vårdnadshavarens eller annan persons vård.

Sådana skyddsåtgärder bör, där så är lämpligt, innefatta effektiva förfaranden för såväl upprättandet av sociala program som syftar till att ge barnet och de personer som har hand om barnet nödvändigt stöd, som för andra former av förebyggande och för identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning av fall av ovan beskrivna sätt att behandla barn illa och, där så är lämpligt, förfaranden för rättsligt ingripande.

FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 19

Artikel 19 i praktiken handlar exempelvis om

- Att barn är trygga och säkra i verksamheten
- Att det finns strukturer och rutiner för att göra riskbedömningar
- Att det finns strukturer och rutiner för att göra rapporteringar (om nåt sker)
- Att barn får kunskap om vad våld är
- Att vuxna får kunskap om vad våld mot barn är
- Att barn vet var dom ska vända sig
- Att barn får tillgång till stöd och rehabilitering skyndsamt

Barnrättsperspektivet i strategin är många saker

- Vad ser ni som prio?
- Vad är det som behöver ta reda på och göra för att strategin ska bli det vi vill? Och vad är det vi lägger in att jobba med under strategiperioden?
- Hur synkar vi det med allt annat vi gör, hur bygger vi in det utan att bygga separata delar?

Hör av er om ni vill bolla nåt!

@: info@asaekman.com
ig: [instagram.com/asaekmans](https://www.instagram.com/asaekmans)
in: [linkedin.com/in/ekmanasa](https://www.linkedin.com/in/ekmanasa)

asaekman